

Nazwisko DRZEWIENIECKI

Imiona WŁODIMIERZ Pseudonim

Z domu

Data urodzenia 14.12.1914 Miejscowość, kraj PIATRKÓW TRYBUNAŁSKI

Data śmierci 13.2.2010 Miejscowość, kraj BUFFALO

Lat życia'

Adres cmentarza św. Stanisława - Buffalo

Źródła: Biuletyn Pol. Tow. Naukowego na Obczyźnie 2008/2009

LII Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie Rok 2008/2009

ji i
stwa
ykę.
iach
pół
onie

vów
niu
ym
i i
wciu

twa
a w
and

są:
i w
im.
ii w

Prof. dr Włodzimierz DRZEWIENIECKI (1914-2010)

13 lutego zmarł człowiek wyjątkowej miary i szlachetności, dzielny oficer Wojska Polskiego i wybijający się w świecie amerykańskim profesor historii. Był także nieustraszoną działaczem niepodległościowym i społecznym.

Włodzimierz Drzewieniecki, zdjęcie z okresu, kiedy walczył w 2. Korpusie generała Andersa

Pułkownik dypl. prof. dr. Włodzimierz (Walter) M. Drzewieniecki urodził się w Piotrkowie Trybunalskim 14 grudnia 1914 roku. Od najmłodszych lat miał zamiłowanie do służby wojskowej. Już jako chłopiec wstąpił do Korpusu Kadetów nr 2 w Chełmnie na Pomorzu, który skończył z pierwszą lokatą w 1935 roku. Następnie kształcił się w Szkole Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej; ukończył ją z jedną z czołowych lokat (3/533) w 1937 roku. Otrzymał przydział do 84. Pułku Strzelców Poleskich w Pińsku. W latach przedwojennych służył w swym pułku jako instruktor i dowódca kompanii. Wyróżnił się nie tylko jako wybitny oficer, ale też jako sportowiec - zdobył tytuły mistrza DOK IX w szabli i szpadzie.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku od pierwszego do ostatniego strzału, uczestnicząc m. in. w słynnej bitwie Wołyńskiej Brygady Kawalerii pod Mokrą (1-2 września), do której jego pułk był przydzielony, i w obronie Modlina (14-29 września). Za udział w tej wojnie został odznaczony na polu bitwy Krzyżem Walecznych, a następnie Orderem Virtuti Militari V klasy.

Po wydostaniu się z niewoli niemieckiej w Działdowie działał w organizacji podziemnej w Częstochowie, a następnie w Warszawie w Związku Walki Zbrojnej, przekształconym potem w Armię Krajową (został odznaczony Krzyżem Armii Krajowej). W końcu 1940 roku wysłano go z wiadomościami natury wojskowej za granicę. Przedzierając się przez „zielone granice” dotarł przez Bałkany do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich w Palestynie, gdzie służył jako dowódca plutonu i kompanii w Ośrodku Zapasowym SBSK. Szybko nauczył się

języka angielskiego i ukończył kilka wojskowych kursów angielskich, m.in. dwie szkoły sztabu. W 1942 roku został instruktorem w Szkole Podchorążych Piechoty w Egipcie i Palestynie.

W sztabie operacyjnym Armii Polskiej na Wschodzie w Iraku służył od roku 1943, a następnie w stopniu kapitana dyplomowanego w Oddziale Operacyjnym 2. Korpusu Polskiego we Włoszech. Brał udział w bitwie o Monte Cassino, Anconę i wszystkich pozostałych, w których walczył 2. Korpus. W ostatniej - o Bolonię - był szefem sztabu Zgrupowania „Rud”, które oswobodziła miasto. Został kilkakrotnie odznaczony za waleczność. W Bolonii, wkrótce po zakończeniu działań wojennych, poślubił Zofię Wiśniewską-Krzyżanowską, dyrektorkę polskiej YMCA.

Po zakończeniu wojny służył w Sztabie Głównym w Londynie (1946-1947). Za swą służbę wojenną został uhonorowany wieloma odznaczeniami polskimi i zagranicznymi oraz stopniowo awansowany do rangi pułkownika dyplomowanego.

Ponieważ wojna zakończyła się dla Polaków niekorzystnie, Włodzimierz Drzewieniecki postanowił pozostać z rodziną na emigracji i środkami pokojowymi dalej walczyć o wolność Polski. Po dwuletnim pobycie w Kanadzie osiedlił się w USA. Początkowo pracował w fabryce w Chicago, następnie na farmie w Wisconsin, w końcu jako współredaktor tygodnika *Gwiazda Polarna*, studiując jednocześnie historię na miejscowym uniwersytecie w Stevens Point. W 1957 roku uzyskał pierwszy stopień naukowy i przeniósł się na Uniwersytet Chicagowski, gdzie w 1958 roku uzyskał stopień magistra, a 4 lata później obronił pracę doktorską w dziedzinie historii Europy Wschodniej.

Kariere akademicką rozpoczął jeszcze przed uzyskaniem doktoratu. W 1959 roku został wykładowcą historii na Uniwersytecie Stanu Nowy Jork w Oswego, gdzie wykładał cztery lata (1959-1963).

W latach 1963-1981 wykładał historię na Uniwersytecie Stanowym w Buffalo (Buffalo State College), gdzie był także dziekanem Wydziału Historii i dyrektorem Instytutu Spraw Europy Wschodniej, a następnie Instytutu Spraw Etnicznych. Był także przewodniczącym

uniwersyteckiego senatu, a w latach 1975-1976 pracował jako profesor w Elizabeth Gaskell College w Manchester w Anglii.

Pod koniec roku 1981 przeszedł na emeryturę z honorowym tytułem Professor Emeritus of History.

Realizując swój plan pokojowej walki o Polskę, prof. Drzewieniecki założył w Buffalo w 1965 roku Polską Fundację Kulturalną. Dokonania fundacji i prof. Drzewienieckiego opisał prof. Franciszek Adamski w wydanej w 1992 roku książce *Polska Fundacja Kulturalna i jej wkład w życie kulturalne Polonii buffalowskiej*.

Fundacja pomogła prof. Drzewienieckiemu utworzyć na uniwersytecie znakomicie rozwijający się Instytut Spraw Europy Wschodniej. Działalności tego instytutu dr Stanisław Dąbrowski poświęcił wydaną w 1990 roku książkę *The Rise and Fall of the Program*. Dzięki wspomnianym publikacjom, jak również książce Katarzyny Semen *Sukces imigranta* poznajemy jego niezwykle pożyteczne dla sprawy polskiej inicjatywy, m.in. organizowanie programu naukowego, odczytów, koncertów, wystaw i niestrudzoną działalność prasową i wydawniczą. Wspólnie z innymi stowarzyszeniami prof. Drzewieniecki zorganizował kilka wystaw, wśród nich o udziale Wojska Polskiego w drugiej wojnie światowej. Z jego inicjatywy utworzono archiwum polonijne w Sali im. dr. Franciszka Fronczaka w Butler Library należącej do Buffalo State College, a on sam opracował bibliografię *Polonica Buffalonensis*.

Prof. Drzewieniecki jest autorem czterech książek, m.in. dwóch o kampanii wrześniowej, wielu broszur i artykułów. W 1971 roku wyróżniony został nagrodą przyznawaną co 25 lat przez Stanowy Uniwersytet w Buffalo za wkład do kultury światowej. Buffalo and Erie County Historical Society wyróżniło go za twórczość pisarską, a Polska Akademia Nauk - za pamiętnikarstwo. Poza tym został wyróżniony wieloma innymi odznaczeniami i nagrodami za pracę naukową, społeczną i niepodległościową. Jego Alma Mater nadała mu tytuł Distinguished Alumnus.

Poza odznaczeniami wojskowymi polskimi, angielskimi, włoskim, jugosłowiańskimi został uhonorowany Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta z Gwiazdą i Złotym Krzyżem Zasługi. Był kawalere maltańskim wysokiej klasy (Knight Grand Officer of Justice) odznaczony Komandorią tego zakonu. Otrzymał też Order Zasługi klasy Rzeczypospolitej Polskiej oraz medal Polonia Mater Nostra Est.

Był aktywnym członkiem wielu amerykańskich organizacji akademickich i społecznych. Jego nazwisko figuruje w *Who's Who in America* i innych tego rodzaju wydawnictwach.

Od przyjazdu do Ameryki w 1950 roku brał czynny udział w polskim życiu naukowym i społecznym. Był członkiem Towarzystwa Naukowego w Londynie, Polskiego Instytutu Naukowego i Instytutu im. Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. W Buffalo był czynnym członkiem Placówki nr 1 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej, członkiem honorowym Biblioteki i Kółka Dramatycznego im. Adama Mickiewicza oraz wielu innych organizacji.

Odszedł od nas na zawsze człowiek wielkiej klasy, wybitny oficer i naukowiec, niestrudzony działacz społeczny i niepodległościowy.

Na wieczny spoczynek został złożony na cmentarzu Św. Stanisława w Buffalo obok swej ukochanej żony Zofii, która zmarła w 1990 roku. Pozostawił pograżonych w głębokim smutku córkę Joannę oraz drugą żonę Krystynę z domu Nasiukiewicz (poślubioną w 1997 r.), rodzinę w Polsce i za granicą, towarzyszy broni walk wrześniowych, Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, 2. Korpusu Polskiego oraz liczne grono przyjaciół.

OPR.JK

Nowy Dziennik, Nowy Jork z 26 lutego 2010 r.

REJESTR DOTYCZY:

DRZEWIENIECKI

St. Zjedn.
W Todzimie

s/c i

z d.

*

1914

w Piotrkowie Tryb.

kraj: POLSKA

+ w

kraj:

pochowany:

nr grobu:

Nr rejestracyjny

...../.....

Nota zamieszczona:

w tomie

czesci

I n d e k s

NAUKOWCY

Copyright: 1970

B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

U w a g i:

Nota:

Przypisy:

Źródła i bibliografia:

Dziennik Polski 18.8.71 - "Prof. Drzewieniecki z
Buffalo" piora O. Dunin-Borkowskiego

znak rozpoznawczy

18/18.VIII.71/

Ciekawe, lecz niepełne 12.2.80

Drzewieniecki, podporucznik 84 Pułku Strzelców Poleskich napisał wspomnienie po 40 blisko latach na podstawie swoich notatek i wywiadów z dawnymi kolegami z 84 psp, których spotkał w Polsce i na emigracji.

Autor wspomina naukę w Korpusie Kadetów i w Szkole Podchorążych Piechoty i dwuletnią służbę przed wojną w 84 psp. Właściwe opowiadanie zaczyna się w marcu 1939 po mobilizacji pułku i zajęciu stanowisk blisko granicy niemieckiej w rejonie Częstochowy. Od 1 września gdy zaczęła się wojna do 14 września 1939 r. IV batalion 84 psp, Drzewieniecki służył jako dowódca plutonu. Wspomnienia z kampanii kończą się w dniu kapitulacji Modlina, 28 września 1939 r. Dalej autor opowiada kto został odznaczony (Drzewieniecki dostał Krzyż Walecznych), jakie były losy sztandaru, dodaje swoje uwagi i krytyczne wnioski.

Niestety książka Drzewienieckiego została wydana w PRL i ma wszystkie niedostatki, które z tego wynikają. Krótko i „niewinnie” musiał autor książki pokwitować agresję sowiecką równie zbrodniczą jak agresja niemiecka, z wiadomych względów.

Drzewieniecki często pisze o losach kolegów i żołnierzy z którymi walczył i współpracował ramieniem w ramieniu. Oczywiście o losach tych, którzy zostali wymordowani w Katyniu i innych miejscach nie wolno mu wspomnieć publikując swoją książkę w PRL.

Książka bez cenzury miałaby listę wszystkich oficerów o których pisze autor, a którzy zostali zamordowani przez oprawców sowieckich. Ponieważ autor nie mógł umieścić takiej listy, recenzent niniejszej książki zdecydował zrobić to sam. Oto lista przyjaciół i kolegów autora: ppłk Kazimierz Burczak, ppor. rez. Henryk Chaniewski, ppor. rez. Jan Kozłowski, por. rez. Józef Gołębiowski, ppor. rez. Wiktor Kazimierski, ppor. rez. Tadeusz Mazowiecki, ppor. rez. Edward Michalski, ppor. rez. Brunon Niedziałski, por. Karol Nodzeński, por. Kazimierz Sosnowski, ppłk dypl. Andrzej Strach, ppor. Stanisław Szczepanik, płk Alojzy Wir-Konas, ppor. Jan Wiśniewski. Powyższa lista może służyć udział jako załącznik do książki Drzewienieckiego.

Drzewieniecki uciekł z niewoli niemieckiej, brał udział w ZWZ (późniejsza AK), w 1940 uciekł na Bliski Wschód, walczył w Samodzielnej Brygadzie Karpackiej i potem w II Korpusie aż do końca kampanii włoskiej. Ukończył służbę w stopniu majora. Po wojnie doktoryzował się w jednym z uniwersytetów amerykańskich i jest obecnie profesorem historii w New York University, the Buffalo Campus.

Wrześniowe Wspomnienia Podporucznika, Włodzimierz M. Drzewieniecki, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1978.

Profesor Drzewieniecki z Buffalo

Co dwadzieścia pięć lat Uniwersytet w Buffalo w Stanach Zjednoczonych wyróżnia około dziesięciu osób które specjalnie zasłużyły się dla nauki i społeczeństwa.

Z okazji 125-lecia założenia uniwersytetu, wyróżniono w tym roku 11 osób i po raz pierwszy w historii Buffalo na liście zasłużonych znalazło się nazwisko polskie. Wyróżnionym jest prof. dr W. Drzewieniecki — były oficer sztabu 2 Korpusu we Włoszech.

Uzasadnienie wyróżnienia jest znamienne i dlatego przytaczamy je w dosłownym brzmieniu.

„W uznaniu za godną wyróżnienia pracę dla dobra ludzkości”. W. M. Drzewieniecki — Profesor i Chairman programu Wschodnioeuropejskiego przy State University of New York College w Buffalo. — Wysiłki Pana dla dobra 300.000 rzeszy zachodnioeuropejskich polskiego pochodzenia są niezliczone. W świecie akademickim zdobył Pan sobie uznanie za wkład kulturalny w życie Polonii przez zapoczątkowanie programu wschodnioeuropejskiego w State University College w Buffalo. Celem zjednoczenia udziału społeczeństwa w tym i innych programach, spowodował Pan utworzenie licznych grup obywatelskich, z których na specjalne wyróżnienie zasługuje Polsko-Amerykańska Fundacja Kulturalna. Pana odczyty, wystawy, zachęta dla innych zainteresowanych w pracy (kulturalnej wschodnioeuropejskiej), a przede wszystkim i ponad wszystko Pana osobisty przykład są nieustannym źródłem natchnienia dla Amerykanów polskiego pochodzenia, nie tylko zamieszkałych w zachodniej części stanu New York, ale także w całym kraju. W uznaniu za Pana pracę Uniwersytet Stanowy w Buffalo ma zaszczyt wręczyć Panu nagrodę w 125 rocznicę jego założenia.”

Tyle oficjalny dokument.

A więc grupa anglosaska reprezentująca uniwersytet wyróżnia dr Drzewienieckiego za niezmordowaną pracę zmierzającą do wywyższenia kulturalnego ludności polskiego pochodzenia. Studia etniczne, zwłaszcza polskie, otrzymały po raz pierwszy nie tylko sankcję ale i pochwałę społeczeństwa amerykańskiego. Wyróżnienie prof. dr Drzewienieckiego stanowi, być może, punkt zwrotny w historii Polonii Amerykańskiej, która nie potrafiła dotychczas zdobyć sobie należnego miejsca w życiu Ameryki. To wyróżnienie wytycza wyraźnie jeden z kierunków w jakim działalność tej Polonii iść winna i to z dużymi widokami na powodzenie.

Streszczony życiorys prof. dr Drzewienieckiego jest bardzo polski i bardzo jak dla mnie, charakterystyczny dla naszej emigracji powojennej.

Urodzony w Piotrkowie Trybunalskim w roku 1914, Drzewieniecki kończy Korpus Kadetów nr 2 w Chełmnie, Szkołę Podchorążych Piechoty w Ostrowiu Mazowieckim i w r. 1937 jako podporucznik zostaje przydzielony do 84 p.p. w Pińsku. Ze swoim pułkiem odbywa kampanię wrześniową, zostaje odznaczony, ucieka z niewoli niemieckiej, jakiś czas należy do AK i w roku 1940 przedziera się do Wojska Polskiego na Bliskim Wschodzie. W roku 1942 kończy British Army Junior Staff College, a w roku następnym Staff College w Haifie. Odbywa całą kampanię włoską jako oficer operacyjny sztabu 2 Korpusu i szef sztabu grupy „Rud”. Posiada dziesięć odznaczeń polskich i zagranicznych. Zwolniony z PKPR w roku 1947 wraz poślubioną w tymże czasie panną Zofią A. Wiśniewską emigruje do Kanady, gdzie przez dwa lata pracuje jako farmer i robotnik niewykwalifikowany. W roku 1950 przenosi się z rodziną (jednocześnie urodziła się im córka) do Stanów Zjednoczonych, gdzie nadal pracuje jako farmer i jednocześnie w redakcji „Gwiazda Polarna” w Stevens Point. Nie ustaje w pracy nad sobą. Studiując na uniwersytecie historię, uzyskuje kolejno coraz wyższe stopnie naukowe i w październiku 1963 roku zostaje profesorem historii w State University College w Buffalo. Dzielnie sekunduje mu żona poświęcając się bibliotekarstwu, uzyskuje stopień naukowy i pracuje w Lockwood Library. W roku 1966 profesor Drzewieniecki uzyskuje stopień doktora i zostaje mianowany profesorem zwyczajnym. W roku 1959 publikuje książkę pt. „Granica polsko-niemiecka”. W manuskrypcie jest praca następna z historii Polski i wpływie komunizmu która uzyskuje nagrodę uniwersytetu. (Będzie wydana w przyszłym roku). W tej chwili dr Drzewieniecki pracuje nad kampanią polsko-niemiecką w roku 1939. Wakacje w latach 1965, 1967 i 1969 spędza Drzewieniecki w Europie robiąc poszukiwania naukowe.

Prof. Drzewieniecki jest członkiem wielu instytutów naukowych, pisze artykuły do prasy fachowej, przemawia przez radio, organizuje wystawę o udziale Wojska Polskiego w drugiej wojnie światowej. W tej chwili Drzewieniecki jest dyrektorem studium nad Sowietami i Europą Wschodnią oraz dyrektorem departamentu historii. Zdziesiąt wydziału historii zrezygnował poświęcając się całkowicie pracy naukowej i organizowaniu Instytutu Wschodnioeuropejskiego.

Imponujące osiągnięcie polskiego oficera służby stałej w ciągu 57 lat życia! Lat barwnych i twardych.

O. Dunin-Borkowski

WALTER M. DRZEWIENIECKI, PH.D

PROFESSOR AND CHAIRMAN

Program in East European and Slavic Studies

STATE UNIVERSITY OF NEW YORK 1300 ELMWOOD AVE.
COLLEGE AT BUFFALO BUFFALO, N. Y. 14222

Dr. W. M. Drzewieniecki
28 Vernon Drive, Marple
Stockport SK6 6JH, U. K.

Tel. 427 5266

**Śp.
płk dypl. prof. dr
WŁODZIMIERZ
DRZEWIENIECKI**

Weteran Nr. 1068
Marec 2010

Dnia 13 lutego 2010 roku odszedł od nas na zawsze człowiek wyjątkowej miary i szlachetności, wybitny, dzielny oficer Wojska Polskiego i wybijający się w świecie amerykańskim profesor historii. Był on także nieustraszoną działaczem niepodległościowym i społecznym.

Pułkownik dyplomowany prof. dr. Włodzimierz (Walter) M. Drzewieniecki urodził się w Piotrkowie Trybunalskim 14 grudnia 1914 r. Od najmłodszych lat miał zamiłowanie do służby wojskowej. Jako młody chłopiec wstąpił do Korpusu Kadetów Nr. 2 w Chełmnie na Pomorzu, który skończył z pierwszą lokatą w roku 1935, poczym wybrał służbę zawodową w "królowej broni", piechocie, wstąpiwszy do Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, którą ukończył z jedną z czołowych lokat (3/533) w 1937 r. Otrzymał przydział do 84 Pułku Strzelców Poleskich w Pińsku, gdzie służył jako instruktor i dowódca kompanii. Wyróżnił się nie tylko jako wybitny oficer, ale też jako sportowiec zdobywając mistrzostwa DOK IX w szabli i szpadzie.

Brał udział w Wojnie Wrześniowej 1939 roku, uczestnicząc m.in. w słynnej bitwie Wołyńskiej Brygady Kawalerii pod Mokrą (1-2 września) i w

obronie Modlina (14-29 września.) Za udział w tej wojnie został odznaczony na polu bitwy Krzyżem Walecznych, a następnie Orderem Virtuti Militari V klasy.

Po wydostaniu się z niewoli niemieckiej w Działdowie, służył w organizacji podziemnej w Częstochowie, a następnie w Związku Walki Zbrojnej (przekształconej potem w Armię Krajową) w Warszawie, za co później został odznaczony Krzyżem Armii Krajowej. W końcu 1940 roku wysłano go z wiadomościami natury wojskowej za granicę. Dotarł tam, przedzierając się przez "zielone granice" docierając przez Bałkany do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich w Palestynie, gdzie służył jako dowódca plutonu i kompanii w Ośrodku Zapasowym SBSK. Szybko nauczył się języka angielskiego i ukończył kilka wojskowych kursów angielskich m.in. dwie szkoły sztabu. W 1942 r. został instruktorem w Szkole Podchorążych Piechoty w Egipcie i Palestynie.

Od roku 1943 służył w sztabie operacyjnym Armii Polskiej na Wschodzie w Iraku, a następnie w stopniu kapitana dyplomowanego w Oddziale Operacyjnym 2. Korpusu we Włoszech. Brał udział w bitwie o Monte Cassino, Anconą i wszystkich pozostałych.

W ostatniej bitwie 2. Korpusu o Bolonię był szefem sztabu Grupy RUD, która Bolonię oswobodziła. Został kilkakrotnie odznaczony za waleczność. W Bolonii, wkrótce po zakończeniu działań wojennych, poślubił Zofię Wiśniewską-Krzyżanowską, dyrektorkę Polskiej YMCA.

Po zakończeniu wojny, służył w Sztabie Głównym w Londynie (1946-47). Za swą służbę wojenną został uhonorowany wieloma odznaczeniami polskimi i zagranicznymi oraz stopniowo awansowany do rangi pułkownika dyplomowanego.

Ze względu na fakt, że wojna zakończyła się dla Polaków niekorzystnie, W. Drzewieniecki postanowił z rodziną pozostać na emigracji i walczył dalej o wolność Polski, środkami pokojowymi. Po dwuletnim pobycie w Kanadzie, osiedlił się w Ameryce. Ukończył amerykański uniwersytet i na poziomie akademickim realizował polskie cele. Nie było to łatwe. Początkowo pracował w fabryce w Chicago, następnie na farmie w Wisconsin, w końcu jako współredaktor tygodnika Gwiazda

Polarna, studiując jednocześnie historię na miejscowym uniwersytecie w Stevens Point. W 1957 r. uzyskał pierwszy stopień naukowy i przeniósł się na Uniwersytet Chicagowski, gdzie w 1958 r. uzyskał stopień magistra, a 4 lata później doktorat w dziedzinie historii Europy Wschodniej.

Równocześnie rozpoczął karierę akademicką. W 1959 r., jeszcze przed doktoratem, został wykładowcą historii na Uniwersytecie Stanu Nowy Jork w Oswego, gdzie wykładał cztery lata (1959-1963).

W tym samym czasie jego żona, Zofia, ukończyła Uniwersytet Syracuse uzyskując stopień magistra bibliotekoznawstwa.

W latach 1963-1981 wykładał historię na Uniwersytecie Stanowym w Buffalo (Buffalo State College), gdzie był także dziekanem Wydziału Historii i dyrektorem Instytutu Spraw Europy Wschodniej (Program in East European and Slavic Studies), a następnie Instytutu Spraw Etnicznych. Był także przewodniczącym Senatu uniwersyteckiego, a w latach 1975-1976 pracował jako profesor w Elizabeth Gaskell College w Manchester w Anglii. Pod koniec roku 1981 przeszedł na emeryturę z honorowym tytułem "Professor Emeritus of History".

Realizując swój plan pokojowej walki o Polskę, prof. W. Drzewieniecki założył w Buffalo w 1965 r. Polską Fundację Kulturalną. Osiągnięcia Fundacji i prof. Drzewienieckiego opisał prof. Franciszek Adamski w specjalnej książce.

Fundacja ta pomogła W. Drzewienieckiemu utworzyć na uniwersytecie znakomicie rozwijający się Instytut Spraw Europy Wschodniej. Działalność tego instytutu opisał w 1990 r. dr. Stanisław Dąbrowski w książce pt. "The Rise and Fall of the Program". Obaj autorzy, jak również Katarzyna Semen ("Sukces Imigranta") opisali niezwykle pożyteczną i niestrudzoną dla sprawy polskiej działalność, a m.in. organizowanie programu naukowego, odczytów, koncertów, wystaw, działalność prasową i wydawniczą. Wspólnie z innymi stowarzyszeniami zorganizował on kilka wystaw, a wśród nich ekspozycje o udziału Wojska Polskiego w drugiej wojnie światowej. Z inicjatywy prof. W. Drzewienieckiego utworzono archiwum polonijne w Pokoju im. dr. Franciszka Fronczaka w Butler

Library, Buffalo State College. Opracował on bibliografię "Polonica Buffalonensis".

Prof. W. Drzewieniecki jest autorem czterech książek, m.in. dwóch o Wojnie Wrześniowej, wielu broszur i artykułów. W 1971 r. wyróżniony został nagrodą nadawaną, co 25 lat przez Uniwersytet Buffalowski (State University at Buffalo) za wkład do kultury światowej ("In recognition of distinguished services which have contributed to the benefit of Mankind").

Buffalo and Erie County Historical Society wyróżniło go za twórczość pisarską, a Polska Akademia Nauk za pamiętnikarstwo. Poza tym został wyróżniony szeregiem innych odznaczeń i nagród za pracę naukową, społeczną i niepodległościową. Jego Alma Mater wyróżniła go mianem "Distinguished Alumnus" (Wybitny Absolwent).

Poza odznaczeniami bojowymi polskimi, angielskimi, włoskimi, i jugosłowiańskimi, został uhonorowany Komandorią Orderu Polonia Restituta z gwiazdą i Złotym Krzyżem Zasługi. Był Kawalerem Maltańskim wysokiej klasy (Knight Grand Officer of Justice), odznaczony Komandorią tego zakonu. Otrzymał też order zasługi 2 Klasy Rzeczypospolitej Polski oraz order "Polonia Mater Nostra Est".

Był aktywnym członkiem wielu amerykańskich organizacji akademickich i społecznych. Nazwisko jego figuruje w "Who's Who in America" i innych tego rodzaju wydawnictwach.

Od przyjazdu do Ameryki w 1950 r. brał on czynny udział w polskim życiu naukowym i społecznym. Był członkiem Instytutu Polskiego i Towarzystwa Naukowego w Londynie, oraz Polskiego Instytutu Naukowego i Instytutu im. Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. W Buffalo, był czynnym członkiem Placówki Nr. 1 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej, członkiem honorowym Biblioteki i Kółka Dramatycznego im. Adama Mickiewicza oraz szeregu innych organizacji.

Odszedł od nas na zawsze człowiek wielkiej klasy, wybitny oficer i naukowiec, niestrudzony działacz społeczny i niepodległościowy.

Na wieczny spoczynek został złożony na skromnej działce żołnierskiej na cmentarzu św. Stanisława w Buffalo obok swej ukochanej żony Zofii, która zmarła w r. 1990. Cześć jego świetlanej pamięci!

Zmarły pozostawił pograżonych w głębokim smutku córkę Joannę, specjalizującą się w naukach politycznych i działaczkę społeczną, oraz drugą żonę (poślubioną w 1997) dziennikarkę Krystynę, z domu Nasiukiewicz, rodzinę w Polsce i zagranicą, towarzyszy broni walk wrześniowych, Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, 2. Polskiego Korpusu, oraz liczne grono przyjaciół.

Cześć Jego Pamięci!

Prof. dr Włodzimierz DRZEWIENIECKI
(1914-2010)

PTNO ROCZNIK LI 2008-2009

13 lutego zmarł człowiek wyjątkowej miary i szlachetności, dzielny oficer Wojska Polskiego i wybijający się w świecie amerykańskim profesor historii. Był także nieustrudzonym działaczem niepodległościowym i społecznym.

32

Włodzimierz Drzewieniecki, zdjęcie z okresu, kiedy walczył w 2. Korpusie generała Andersa

Pułkownik dypl. prof. dr. Włodzimierz (Walter) M. Drzewieniecki urodził się w Piotrkowie Trybunalskim 14 grudnia 1914 roku. Od najmłodszych lat miał zamiłowanie do służby wojskowej. Już jako chłopiec wstąpił do Korpusu Kadetów nr 2 w Chełmnie na Pomorzu, który skończył z pierwszą lokatą w 1935 roku. Następnie kształcił się w Szkole Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej; ukończył ją z jedną z czołowych lokat (3/533) w 1937 roku. Otrzymał przydział do 84. Pułku Strzelców Poleskich w Pińsku. W latach przedwojennych służył w swym pułku

jako instruktor i dowódca kompanii. Wyróżnił się nie tylko jako wybitny oficer, ale też jako sportowiec - zdobył tytuły mistrza DOK IX w szabli i szpadzie.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku od pierwszego do ostatniego strzału, uczestnicząc m. in. w słynnej bitwie Wołyńskiej Brygady Kawalerii pod Mokłą (1-2 września), do której jego pułk był przydzielony, i w obronie Modlina (14-29 września). Za udział w tej wojnie został odznaczony na polu bitwy Krzyżem Walecznych, a następnie Orderem Virtuti Militari V klasy.

Po wydostaniu się z niewoli niemieckiej w Działdowie działał w organizacji podziemnej w Częstochowie, a następnie w Warszawie w Związku Walki Zbrojnej, przekształconym potem w Armię Krajową (został odznaczony Krzyżem Armii Krajowej). W końcu 1940 roku wysłano go z wiadomościami natury wojskowej za granicę. Przedzierając się przez „zielone granice” dotarł przez Bałkany do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich w Palestynie, gdzie służył jako dowódca plutonu i kompanii w Ośrodku Zapasowym SBSK. Szybko nauczył się

języka angielskiego i ukończył kilka wojskowych kursów angielskich, m.in. dwie szkoły sztabu. W 1942 roku został instruktorem w Szkole Podchorążych Piechoty w Egipcie i Palestynie.

W sztabie operacyjnym Armii Polskiej na Wschodzie w Iraku służył od roku 1943, a następnie w stopniu kapitana dyplomowanego w Oddziale Operacyjnym 2. Korpusu Polskiego we Włoszech. Brał udział w bitwie o Monte Cassino, Anconę i wszystkich pozostałych, w których walczył 2. Korpus. W ostatniej - o Bolonię - był szefem sztabu Zgrupowania „Rud”, które oswobodziła miasto. Został kilkakrotnie odznaczony za waleczność. W Bolonii, wkrótce po zakończeniu działań wojennych, poślubił Zofię Wiśniewską-Krzyżanowską, dyrektorkę polskiej YMCA.

Po zakończeniu wojny służył w Sztabie Głównym w Londynie (1946-1947). Za swą służbę wojenną został uhonorowany wieloma odznaczeniami polskimi i zagranicznymi oraz stopniowo awansowany do rangi pułkownika dyplomowanego.

Ponieważ wojna zakończyła się dla Polaków niekorzystnie, Włodzimierz Drzewieniecki postanowił pozostać z rodziną na emigracji i środkami pokojowymi dalej walczyć o wolność Polski. Po dwuletnim pobycie w Kanadzie osiedlił się w USA. Początkowo pracował w fabryce w Chicago, następnie na farmie w Wisconsin, w końcu jako współredaktor tygodnika *Gwiazda Polarna*, studiując jednocześnie historię na miejscowym uniwersytecie w Stevens Point. W 1957 roku uzyskał pierwszy stopień naukowy i przeniósł się na Uniwersytet Chicagowski, gdzie w 1958 roku uzyskał stopień magistra, a 4 lata później obronił pracę doktorską w dziedzinie historii Europy Wschodniej.

Kariere akademicką rozpoczął jeszcze przed uzyskaniem doktoratu. W 1959 roku został wykładowcą historii na Uniwersytecie Stanu Nowy Jork w Oswego, gdzie wykładał cztery lata (1959-1963).

W latach 1963-1981 wykładał historię na Uniwersytecie Stanowym w Buffalo (Buffalo State College), gdzie był także dziekanem Wydziału Historii i dyrektorem Instytutu Spraw Europy Wschodniej, a następnie Instytutu Spraw Etnicznych. Był także przewodniczącym

uniwersyteckiego senatu, a w latach 1975-1976 pracował jako profesor w Elizabeth Gaskell College w Manchester w Anglii.

Pod koniec roku 1981 przeszedł na emeryturę z honorowym tytułem Professor Emeritus of History.

Realizując swój plan pokojowej walki o Polskę, prof. Drzewieniecki założył w Buffalo w 1965 roku Polską Fundację Kulturalną. Dokonania fundacji i prof. Drzewienieckiego opisał prof. Franciszek Adamski w wydanej w 1992 roku książce *Polska Fundacja Kulturalna i jej wkład w życie kulturalne Polonii buffalowskiej*.

Fundacja pomogła prof. Drzewienieckiemu utworzyć na uniwersytecie znakomicie rozwijający się Instytut Spraw Europy Wschodniej. Działalności tego instytutu dr Stanisław Dąbrowski poświęcił wydaną w 1990 roku książkę *The Rise and Fall of the Program*. Dzięki wspomnianym publikacjom, jak również książce Katarzyny Semen *Sukces imigranta* poznajemy jego niezwykle pożyteczne dla sprawy polskiej inicjatywy, m.in. organizowanie programu naukowego, odczytów, koncertów, wystaw i nieustrudzoną działalność prasową i wydawniczą. Wspólnie z innymi stowarzyszeniami prof. Drzewieniecki zorganizował kilka wystaw, wśród nich o udziale Wojska Polskiego w drugiej wojnie światowej. Z jego inicjatywy utworzono archiwum polonijne w Sali im. dr. Franciszka Fronczaka w Butler Library należącej do Buffalo State College, a on sam opracował bibliografię *Polonica Buffalonensis*.

Prof. Drzewieniecki jest autorem czterech książek, m.in. dwóch o kampanii wrześniowej, wielu broszur i artykułów. W 1971 roku wyróżniony został nagrodą przyznawaną co 25 lat przez Stanowy Uniwersytet w Buffalo za wkład do kultury światowej. Buffalo and Erie County Historical Society wyróżniło go za twórczość pisarską, a Polska Akademia Nauk - za pamiętnikarstwo. Poza tym został wyróżniony wieloma innymi odznaczeniami i nagrodami za pracę naukową, społeczną i niepodległościową. Jego Alma Mater nadała mu tytuł Distinguished Alumnus.

Poza odznaczeniami wojskowymi polskimi, angielskimi, włoskimi i jugosłowiańskimi został uhonorowany Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta z Gwiazdą i Złotym Krzyżem Zasługi. Był kawalerem maltańskim wysokiej klasy (Knight Grand Officer of Justice), odznaczony Komandorią tego zakonu. Otrzymał też Order Zasługi II klasy Rzeczypospolitej Polskiej oraz medal Polonia Mater Nostra Est.

Był aktywnym członkiem wielu amerykańskich organizacji akademickich i społecznych. Jego nazwisko figuruje w *Who's Who in America* i innych tego rodzaju wydawnictwach.

Od przyjazdu do Ameryki w 1950 roku brał czynny udział w polskim życiu naukowym i społecznym. Był członkiem Towarzystwa Naukowego w Londynie, Polskiego Instytutu Naukowego i Instytutu im. Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. W Buffalo był czynnym członkiem Placówki nr 1 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej, członkiem honorowym Biblioteki i Kółka Dramatycznego im. Adama Mickiewicza oraz wielu innych organizacji.

Odszedł od nas na zawsze człowiek wielkiej klasy, wybitny oficer i naukowiec, nieustrudzony działacz społeczny i niepodległościowy.

Na wieczny spoczynek został złożony na cmentarzu Św. Stanisława w Buffalo obok swej ukochanej żony Zofii, która zmarła w 1990 roku. Pozostawił pogrążonych w głębokim smutku córkę Joannę oraz drugą żonę Krystynę z domu Nasiukiewicz (poślubioną w 1997 r.), rodzinę w Polsce i za granicą, towarzyszy broni walk wrześniowych, Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, 2. Korpusu Polskiego oraz liczne grono przyjaciół.

OPR.JK

Nowy Dziennik, Nowy Jork z 26 lutego 2010 r.